

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको विवरण सम्बन्धी फारम
(आयोजना शुरु भएदेखि आ.व. २०८२/०८३ सम्म)

आयोजनाको नाम: काठमाडौं उपत्यका थोक खानेपानी प्रसारण आयोजना (ब.उ.शि.नं. ३३७००१०६)

सम्बन्धित मन्त्रालयको नाम: पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

सि.	खण्ड/विषय	विवरण	तथ्यांक
१	आयोजनाको परिचय	याङ्ग्री र लार्के नदीबाट क्रमशः १७ - १७ करोड लिटरका दरले दैनिक ३४ करोड लिटर पानी थप गरी जम्मा ५१ करोड लिटर पानी रिवर्मा-सुन्दरीजल मुख्य डाइभर्सन सुरुङ्गका माध्यमबाट काठमाडौं उपत्यकामा ल्याइने	
२	आयोजनाको अवधि		
	(क) आयोजना शुरु आ.व.	२०७५/०७६	
	(ख) निर्धारित सम्पन्न मिति	२०८५/०८६	
३	आयोजनाको लक्ष्य	याङ्ग्री र लार्के नदीबाट क्रमशः १७ - १७ करोड लिटरका दरले दैनिक ३४ करोड लिटर पानी थप गरी जम्मा ५१ करोड लिटर पानी काठमाडौं उपत्यकाभित्र आपूर्ति	
४	आयोजनाको कुल लागत		
	(क) शुरु लागत अनुमान	३८ अर्ब	
	(ख) संशोधित लागत अनुमान		
५	बजेटको स्रोत	December 2024 मा दातु निकाय एडिबि सँग Loan 4534 बाट १७० मिलियन अमेरिकी डलर , Grant 9246 बाट १५ मिलियन अमेरिकी डलर तथा JFPR Grant 0992 बाट ३ मिलियन अमेरिकी डलर र नेपाल सरकारको ५२ मिलियन अमेरिकी डलर खर्च गर्ने गरी नयाँ सम्झौता भएको छ।	
६	आयोजनाको प्रमुख क्रियाकलापहरू	- नयाँ स्थायी हेडवर्क्सको निर्माण गर्ने - २५५ एम.एल.डी. क्षमताको सुन्दरीजल पानी प्रशोधन केन्द्र दोस्रो चरणको निर्माण कार्य गर्ने - याङ्ग्री र लार्केबाट पानी पथान्तरणको डिजाइन तथा अध्ययन गरी निर्माण गर्ने - आयोजना प्रभावित क्षेत्रका प्रवेशमार्ग तथा स्थानीय सडकको पुनर्निर्माण, मर्मत, स्तरोन्नति	
७	आ.व. २०८२/८३ सम्म समष्टिगत भौतिक प्रगति (प्रतिशत)	१८.८९% (आ.व. २०८२/८३ को कुल भौतिक प्रगति); हालसम्मको समष्टिगत भौतिक प्रगति ५.३५%	
८	आ.व. २०८२/८३ सम्म समष्टिगत वित्तीय प्रगति (प्रतिशत)	१८.८९% (आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रतिशत); हालसम्मको समष्टिगत वित्तीय प्रगति ४.९५% (रु. १९०६२ लाख)	
९	आ.व. २०८२/८३ मा भएको प्रमुख उपलब्धि	- Yellow-ERMC-HEC JV बाट नयाँ स्थायी हेडवर्क्सको अध्ययन/डिजाइन कार्य भैरहेको - सुन्दरीजल पानी प्रशोधन केन्द्र दोस्रो चरणका लागि VA Tech Wabag Limited सँग मिति १७ डिसेम्बर २०२५ मा ठेक्का सम्झौता; डिजाइन चरणको करिब ३०% कार्य सम्पन्न	
१०	आयोजना शुरु भएदेखि हालसम्म (आ.व. २०८२/८३ सम्म) मा भएका प्रमुख उपलब्धि	- Yellow-ERMC-HEC JV परामर्शदाताबाट नयाँ स्थायी हेडवर्क्सको अध्ययन/डिजाइन कार्य भैरहेको - २५५ एम.एल.डी. क्षमताको सुन्दरीजल पानी प्रशोधन केन्द्र दोस्रो चरणका लागि VA Tech Wabag Limited सँग मिति १७ डिसेम्बर २०२५ मा ठेक्का सम्झौता; डिजाइन चरणको करिब ३०% कार्य सम्पन्नपानी प्रशोधन केन्द्र दोस्रो चरणको निर्माण कार्य गर्ने	
११	आयोजना कार्यान्वयनमा हाल देखा परेका प्रमुख समस्याहरू	- मेलम्ची नदीमा २०७८ र २०८१ सालको बाढीबाट धापदेखि याङ्ग्री हेडवर्क्ससम्मको सडक तथा संरचना क्षतिग्रस्त भई निर्माण कार्य प्रभावित - निर्माण व्यवसायी (Shrestha-Raman-Lumbini JV) मिति २०८२/०३/३० देखि निर्माणस्थलमा अनुपस्थित रही ठेक्का सम्झौता अन्त्य गरिएको - प्राकृतिक विपद्का कारण हुन सक्ने जनधनको क्षतिको जोखिम - बाढी पश्चात स्थानीयबाट सडक निर्माण, नदी नियन्त्रणका लागि गरिएको माग समयमा सम्बोधन हुन नसक्दा आयोजना संचालनमा प्रभाव	
१२	आयोजना कार्यान्वयनका प्रमुख चुनौतीहरू	- मेलम्ची खानेपानी आयोजना तथा काठमाडौं उपत्यका थोक खानेपानी प्रसारण आयोजनाको स्रोत मेलम्ची याङ्ग्री तथा लार्के नदीको उद्गम उच्च हिमाली क्षेत्र भएकाले मेलम्ची नदीमा निर्माणाधिन हेडवर्क्स पुरिन गएकोले याङ्ग्री तथा लार्के नदीमा प्रस्ताव गरिएको हेडवर्क्ससह समेत क्षति हुन सक्ने उच्च जोखिम - सम्पन्न संरचनाहरूको हस्तान्तरण तथा संचालन सम्बन्धी समस्या तथा चुनौती - बाढी पश्चात स्थानीयबाट सडक निर्माण, नदी नियन्त्रणका लागि माग गरिएको सो को सम्बोधन समयमा हुन नसक्दा आयोजना संचालनमा समेत प्रभाव पर्न गएको ।	
१३	समस्याहरू समाधानको लागि चाल्नुपर्ने/चालिनुपर्ने कदमहरू	- जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वसूचना प्रणालीको विकासका लागि अध्ययन/अनुसन्धान/विश्लेषण गरी अन्तरनिकाय समन्वय गरी कार्य भैरहेको - सडक निर्माण, नदी नियन्त्रण सम्बन्धी माग सम्बोधनका लागि विकास समितिबाट सम्बन्धित निकायलाई अनुरोध गरिँदै आएको	
१४	आगामी कार्ययोजना	- नयाँ हेडवर्क्स निर्माणका लागि विस्तृत डिजाइन प्रतिवेदन, ल.ई. तथा खरिद दस्तावेज तयार गरी ठेक्का खरिद प्रक्रियामा जाने - प्रस्तावित सर्कथली हेडवर्क्ससम्मको सडक निर्माण तथा अन्य बैकल्पिक सडकको स्तरोन्नति - सर्कथली हेडवर्क्स डाइभर्सन सुरुङ्ग निर्माणका लागि पूरक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (SEIA) सम्पन्न गर्ने - सुन्दरीजल पानी प्रशोधन केन्द्र (दैनिक क्षमता २५.५ करोड लिटर) निर्माण कार्यलाई निरन्तरता - याङ्ग्री र लार्केबाट पानी पथान्तरणको डिजाइन तथा अध्ययन कार्य सम्पन्न गर्ने	

नोट: यो ढाँचा आयोजनाको मुख्य विवरण तयार पारी प्रकाशन गर्ने प्रयोजनका लागि तयार गरिएको हो । सोही अनुसार आयोजनाका यथार्थ विवरण उल्लेख गरी साँको प्रमाणित कपी र सफ्टकपी उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।

9208

लक्ष्मी प्रसाद उपाध्याय
कार्यकारी निर्देशक

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको विवरण सम्बन्धी फारम
(आयोजना शुरू भएदेखि आ.व. २०८२/०८३ सम्म)

आयोजनाको नाम: मेलम्ची खानेपानी आयोजना (ब.उ.शि.नं. ३३७००१०५)

सम्बन्धित मन्त्रालयको नाम: पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

सि.	खण्ड/विषय	विवरण	कौफियत
१	आयोजनाको परिचय	रिवर्मा र मेलम्ची नदीको दोभान रहेको ठाउँनिर बाँध (हेडवर्क्स) निर्माण गरी रिवर्मा देखि सुन्दरीजलसम्म करिब २६ किलोमिटर लामो सुरुङका माध्यमबाट दैनिक १७ करोड लिटर पानी काठमाडौं उपत्यकाभित्र आपूर्तीका लागि कार्य गरिरहेको	
२	आयोजनाको अवधि		
	(क) आयोजना शुरू आ.व.	२०५५/०५६	
	(ख) निर्धारित सम्पन्न मिति	२०८६/०८७	
३	आयोजनाको लक्ष्य	स्थायीरूपमा १७ करोड लिटर पानी काठमाडौं उपत्यकाभित्र आपूर्ती	
४	आयोजनाको कुल लागत		
	(क) शुरू लागत अनुमान	१७ अर्ब	
	(ख) संशोधित लागत	३७ अर्ब	
५	बजेटको श्रोत	नेपाल सरकार (आ.व. २०८२/८३ को विनियोजित बजेट रु. ४,३००.६१ लाख पूर्णतः नेपाल सरकारबाट; एडिबि-ऋण र जे.एफ.पि.आर. अनुदान शून्य)	
६	आयोजनाको प्रमुख क्रियाकलापहरू	- हेडवर्क्स क्षति पश्चात सफाई तथा बैकल्पिक प्रणाली/गेट मर्मत गरी काठमाण्डौ उपत्यकामा पानी पथान्तरण गर्ने - नयाँ स्थायी हेडवर्क्सको निर्माण गर्ने - आयोजना प्रभावित क्षेत्रका प्रवेशमार्ग तथा स्थानीय सडकको पुनर्निर्माण, मर्मत, स्तरोन्नति	
७	आ.व. २०८२/८३ सम्म समष्टिगत भौतिक प्रगति (प्रतिशत)	५३.३२% (आ.व. २०८२/८३ को कुल भौतिक प्रगति); हालसम्मको समष्टिगत भौतिक प्रगति ९९.४७%	
८	आ.व. २०८२/८३ सम्म समष्टिगत वित्तीय प्रगति (प्रतिशत)	५२.८८% (आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रतिशत, संशोधित बजेटको आधारमा); हालसम्मको समष्टिगत वित्तीय प्रगति ८२.६५% (रु. ३,११,४७६.५१ लाख)	
९	आ.व. २०८२/८३ मा भएको प्रमुख उपलब्धि	- मेलम्ची नदीमा हेडवर्क्स क्षतिपछि सफाई तथा बैकल्पिक प्रणाली/गेट मर्मत गरी उपत्यकामा १७ करोड लिटर पानी पथान्तरण गरिएको - वर्षायाममा धमिलोपन बढ्दा रिभर्समा दैनिक अधिकतम ५ करोड लिटर पानी पथान्तरण गर्न सक्ने प्रणाली सञ्चालनयोग्य कायम राखिएको - मेलम्ची-थाङपालधाप-थाङपालकोट-भोताङ-याङ्ग्री तथा फट्टे दाउचेत-केउरिनी-बाँसखर्क-बरुवा-बोलगाड-याङ्ग्री सडकखण्डमा क्रमशः ७०%, ४५% र २५% भौतिक प्रगति - धापदेखि याङ्ग्री हेडवर्क्ससम्मको १० कि.मि. सडक तथा ३ पक्की पुल निर्माण ठेक्का (Shrestha-Raman-Lumbini JV) मिति २०८३/०१/०३ मा GCC Clause 72(1) बमोजिम अन्त्य गरिएको (करिब ६५% भौतिक प्रगति भएको अवस्थामा)	
१०	आयोजना शुरू भएदेखि हालसम्म (आ.व. २०८२/८३ सम्म) मा भएका प्रमुख उपलब्धि	- दैनिक १७ करोड लिटर पानी काठमाडौं उपत्यकाभित्र पथान्तरण गर्न रिवर्मा देखि सुन्दरीजलसम्म करिब २६ किलोमिटर लामो सुरुङ निर्माण - १७ करोड लिटर क्षमताको पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	
११	आयोजना कार्यान्वयनमा हाल देखा परेका प्रमुख समस्याहरू	- मेलम्ची नदीमा २०७८ र २०८१ सालको बाढीबाट धापदेखि याङ्ग्री हेडवर्क्ससम्मको सडक तथा संरचना क्षतिग्रस्त भई निर्माण कार्य प्रभावित - प्राकृतिक विपद्का कारण हुन सक्ने जनधनको क्षतिको जोखिम - बाढी पश्चात स्थानीयबाट सडक निर्माण, नदी नियन्त्रणका लागि गरिएको माग समयमा सम्बोधन हुन नसक्दा आयोजना संचालनमा प्रभाव - सम्पन्न संरचनाहरूको हस्तान्तरण तथा संचालन सम्बन्धी समस्या - CMC को स्थानीय आपूर्तिकर्ता र बाहुनेपाटीको स्टोरको जग्गाधनी लगायत स्थानीयबाट आयोजना संचालनमा हुन सक्ने अवरोध	
१२	आयोजना कार्यान्वयनका प्रमुख चुनौतीहरू	- मेलम्ची खानेपानी आयोजना तथा काठमाडौं उपत्यका थोक खानेपानी प्रसारण आयोजनाको स्रोत मेलम्ची याङ्ग्री तथा लार्के नदीको उद्गम उच्च हिमाली क्षेत्र भएकाले मेलम्ची नदीमा निर्माणाधिन हेडवर्क्स पुरिन गएकोले याङ्ग्री तथा लार्के नदीमा प्रस्ताव गरिएको हेडवर्क्ससह समेत क्षति हुन सक्ने उच्च जोखिम - सम्पन्न संरचनाहरूको हस्तान्तरण तथा संचालन सम्बन्धी समस्या तथा चुनौती - बाढी पश्चात स्थानीयबाट सडक निर्माण, नदी नियन्त्रणका लागि माग गरिएको सो को सम्बोधन समयमा हुन नसक्दा आयोजना संचालनमा समेत प्रभाव पर्न गएको।	
१३	समस्याहरू समाधानको लागि चाल्नुपर्ने/चालिनुपर्ने कदमहरू	- जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वसूचना प्रणालीको विकासका लागि अध्ययन/अनुसन्धान/विश्लेषण गरी अन्तरनिकाय समन्वय गरी कार्य भैरहेको - सडक निर्माण, नदी नियन्त्रण सम्बन्धी माग सम्बोधनका लागि विकास समितिबाट सम्बन्धित निकायलाई अनुरोध गरिँदै आएको - हेडवर्क्स नयाँ स्थानमा निर्माणका लागि विस्तृत डिजाइन र Short Term समाधानका लागि परामर्शदाताबाट अध्ययन गरिन सुरुङ्ग हस्तान्तरण गर्न सकिने - CMC बाहुनेपाटी स्टोरको भाडा र स्थानीय आपूर्तिकर्ताको रकम भुक्तानीको उचित निर्णय तथा स्थानीय माग सम्बन्धित निकायबाट सम्बोधन गर्नुपर्ने	
१४	आगामी कार्ययोजना	- नयाँ हेडवर्क्स निर्माणका लागि विस्तृत डिजाइन प्रतिवेदन, ल.ई. तथा खरिद दस्तावेज तयार गरी ठेक्का खरिद प्रक्रियामा जाने - विभिन्न ठेक्का अन्तर्गतका मुद्दा मामिलाहरूको प्रतिक्रियात्मक कार्य गर्ने	

नोट: यो ढाँचा आयोजनाको मुख्य विवरण तयार पारी प्रकाशन गर्ने प्रयोजनका लागि तयार गरिएको हो। सोहि अनुसार आयोजनाको यथार्थ विवरण उल्लेख गरी सोको प्रमाणित कपी र सफ्टकपी उपलब्ध गराउनुपर्ने छ।

12th

लक्ष्मी प्रसाद उपाध्याय
कार्यकारी निदेशक

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको समष्टिगत प्रगति विवरण फारम
(आयोजना शुरू भएको आ.व. २०७२/०७३ सम्म)

सम्बन्धित मन्त्रालयको नाम: पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

क्र.सं.	राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको नाम	आयोजना सुरु आ.व.	आयोजना सम्पन्न हुने आ.व.	आयोजनाको लागत अनुमान (रु करोडमा)		आयोजना सुरु भएदेखि आ.व. २०८१/८२ सम्मको समष्टिगत प्रगति				आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक प्रगति					आयोजना सुरु भएदेखि आ.व. २०८२/८३ सम्मको समष्टिगत प्रगति			कैफियत
				संशोधित लागत अनुमान	सुरु लागत अनुमान	कूल खर्च (रु करोडमा)	समष्टिगत वित्तीय प्रगति (प्रतिशतमा)	समष्टिगत भौतिक प्रगति (प्रतिशतमा)	वार्षिक विनियोजन (रु करोडमा)	वार्षिक खर्च (रु करोडमा)	आ.व. २०८२/८३ मा थप वित्तीय प्रगति प्रतिशतमा (समष्टिगत लक्ष्यको तुलनामा)	आ.व. २०८२/८३ मा थप भौतिक प्रगति प्रतिशतमा (समष्टिगत लक्ष्यको तुलनामा)	कूल खर्च (रु करोडमा)	समष्टिगत वित्तीय प्रगति (प्रतिशतमा)	समष्टिगत भौतिक प्रगति (प्रतिशतमा)			
१	मेलम्ची खानेपानी आयोजना (ब.उ.शि.नं. ३१३००१०१)	२०५५/०५६	२०८६/०८७		१७००	३७६८.६९	८१.९८	९९.४७	४३.०२	२५.०३	५२.८८	५३.३२	३,११४.७६	८२.६५	९९.४७	मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको आ.व. २०७८ जेठ सम्मको समग्र भौतिक प्रगति ९९.४७ रहेको भएपनि २०७८ असार १ गतेको बाढीको कारण हेडवर्क्स क्षतिग्रस्त भएको		
२	काठमाण्डौ उपत्यका शोक खानेपानी प्रसारण आयोजना (दोश्रो) (ब.उ.शि.नं. ३३७००१०६)	२०७५/०७६	२०८५/०८६		३८४३		३.७९	४.३८	२३७.७१	४४.८७	१८.८९	१८.८९	१९०.६२	४.९५	५.३५			

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको समष्टिगत प्रगति विवरण फारम

१७